

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 26
Birželis - June 26, 1992

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

IŠ RELIGINIO GYVENIMO LIETUVOJE

ARKIVYSKUPAS BAČKIS SUSITIKO SU ARKIVYSKUPIJOS KUNIGAIS

Boris Jelcin, Rusijos prezidentas, sugrįžo namo, beveik savaitę laiko praleidęs Šiaurės Amerikoje. Jis JAV ir Kanadoje susitiko su valdžios viršūnėmis, kalbėjo parlamentuose, pasirašė sutartį su prez. Bush dėl atominių ginklų sumažinimo, gavo daug pažadų dėl ekonominės paramos, net ir privilegijuotą prekybą su JAV statusą. JAV ir Kanada jis pažadėjo, tardamas, kad "Rusija pasirinko laisvės kelią, ir jokia jėga iš jo neištums".

JAV statusis naujas ambasados rūmus Maskvoje ir nereikalaus \$30 milijonų kompensacijos iš Rusijos vyriausybės už tai, kad ankstyvesnis pastatas buvo prikašiotas mikrofonų.

Amerikiečiai patarėjai iš Federal Reserve talkins Rusijos vyriausybei išvystyti bankinę sistemą, kuri padėtų sėkmingai ir greitai pereiti į rinkos ekonomiją. Bendrai sudarytasis vienetas, kuris vadinsis "Russian-American Bankers Forum", turės grynai patariamąją rolę, bet jį remia ir prez. Jelcin.

Diandomenico Picco, italas, Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriaus asistentas, kuris tarpininkavo išlaisvint Libane buvusius vakariečių įkaitus, pasitraukė iš pareigų. Nors nepasakė priežasties, bet spauda spėja, kad italų finansininkų grupė Ferruzzi Finanzia jam pasiūlusi aukštą tarnybą.

Čekoslovakija baigia savo dienas kaip politinis vienetas. Netrukus bus Čekija ir Slovakija, pasiekta taikingomis priemonėmis, o ne karine jėga, kaip tai stangiamai Jugoslavijoje ir kitur. Dar neišku, kokios formos bus todvi valstybės. Čekoslovakija komunizmo nusikratė 1989 m.

Airiija birželio 18 d. referendume nubalsavo už pasilikimą Europos Bendruomenėje, palaikant politinį ir monetarinį ryšį. Teigiamai balsavo 69 procentai gyventojų. Tai buvo didelis laimėjimas premjero Reynolds, kurio vyriausybė stipriai rėmė Europos Bendruomenės sutartį.

"Berliner Morgenpost" paskelbė, kad Vokietijos vyriausybė veda derybas su Rusija dėl šitokio pasikeitimo: vokiečiai atiduos Rusijai jos šnipus, laikomus savo kalėjimuose, o Rusija sugrąžins Vokietijai Rytinės Vokietijos saugumo archyvą, perduotą Maskvai prieš abiejų Vokietijų susijungimą.

Daugiau kaip 200 Prancūzijos intelektualų, kurių tarpe daug žymių rašytojų, žurnalistų, filosofų, aktorių ir kt., kreipėsi į prezidentą Mitterrand, kad jis ne atsiprašintų, o pripažintų, jog Vichy vyriausybė esanti nusikaltusi žydų žudyme. Tai padaryta ryšium su artėjančia 50 metų sukaktimi nuo įvykių 1942 m. liepos 16-17 dienomis, kada Prancūzijoje buvo surinkta 13 tūkst. žydų, o vėliau — Vichy vyriausybės dienomis deportuota į mirties stovyklas Vokietijoje.

Etiopijoje birželio 21 d. pirmą sykį gyventojai balsavo rinkimuose, kuriuose galėjo dalyvauti kelių partijų kandidatai. Šie rinkimai yra dalimi plano, kuriuo norima pasiekti demokratijos ligi 1993 metų.

Gegužės 6 d. Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys J. Bačkis Kuriijoje susitiko su savo arkivyskupijos kunigais. Susitikimo tikslas: vienam su kitu pasidrauti, pasidalinti mintimis, aptarti iškilusias problemas ir ypač aktualius katechezės bei ruošimo sakramentams klausimus.

Arkivyskupas atidžiai iš klausė savo kunigų pastabas bei prašymus. Po gyvų diskusijų buvo nutarta rengti panašius susitikimus kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį Vilniaus kuriijoje. Paskelbus pagrindinę temą, tokiame susirinkime bus paruošiamas pranešimas, o po to vyks diskusijos. Ateityje susitikimai su vyskupais galės vykti ir dekanatuose. Kunigų pateikti pasiūlymai

bus aptariamai Kunigų taryboje.

Kitas kunigų susitikimas, kuriame svarstytos katechizacijos problemos, įvyko birželio 3 d. Vilniaus kurijos patalpose. Ligi bus atgauti vyskupų rezidencijos

rūmai, esantys priešais Katedrą, Kurija laikinai įsikūrusi Šv. Mikalojaus parapijos klebonijoje.

Neseniai Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano arkivyskupui A. J. Bačkiui pranešė, kad popiežius Jonas Paulius II paskyręs jį Socialinių ryšių tarybos prie Šv. Sosto nariu penkeriems metams.

STATOMOS NAUJOS BAŽNYČIOS VILKAVIŠKIO VYSKUPIJOJE

Atvelykio sekmadienį, balandžio 26 d., Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, pašventino naujos Aleksoto bažnyčios pamatus. Ji statoma netoli senosios parapijos bažnyčios, klebono mons. Jono Kavaliausko bei tikinčiųjų pastangomis ir lėšomis. Sumanymas statyti naują bažnyčią kilo prieš trejus metus. Nepaisant nelengvų ekon-

ominių sąlygų, statybos darbai juda į priekį.

Sparčiai atstatinėjamos Vilkaviškio katedros sienos (klebonas kun. Vytautas Gustaitis). Iš griuvusių keliasi Sintautų parapijos bažnyčia (klebonas kun. Antanas Maskeliūnas). Jau išmūrytos sienos, uždengtas stogas, baigiami atstatyti bokštai. Remiamas uolių parapiečių, Prienų klebonas mons. Juozas Užupis baigia statyti bažnyčią jo aptarnaujamoje Naujosios Utos parapijoje. Šią bažnyčią pašventinti numatyta šįmet rugpjūčio 2 d. Netrukus turėtų būti baigti ir Lazdijų rajono Kučiūnų parapijos bažnyčios statybos darbai (klebonas kun. Raimundas Žukauskas).

LIETUVOJE LANKĖSI JAV VYSKUPŲ ATSTOVAS

Gegužės mėnesį Lietuvoje lankėsi JAV Vyskupų konferencijos atstovas Rytų Europos kraštams kun. J. Šarauškas, kuris vizito metu taip pat buvo nuvykęs į Maskvą, Gardiną ir Varšuvą. Kelionės tikslas, svečio žodžiais, — nustatyti kokiose srityse Rytų Europos Bažnyčiai labiausiai reikalinga tolesnė JAV Vyskupų konferencijos pagalba. Lietuvos Vyskupų konferencijos posėdyje, įvykusiame gegužės 20 d., svečias šį klausimą aptarė su Lietuvos vyskupais.

Tuo pačiu metu Lietuvą pasiekė JAV Vyskupų konferencijos dovana Lietuvos katechetinėms komisijoms — 6 IBM firmos personaliniai kompiuteriai su programine įranga, orientuota į leidybinį darbą.

Visų Lietuvos vyskupijų atstovams bei svečiams iš Latvijos, sukviestiems į Kauno Tarpdiecezinę kunigų seminariją, keturi IBM firmos specialistai pademonstravo gautų kompiuterių ir

programinės įrangos galimybes, padėjo susidaryti pirmiesiems darbo su jais įgūdžiams.

Kiekvienos vyskupijos katechetinei komisijai atiteks po vieną personalinį kompiuterį.

VILNIUJE ATŠVENTINTA PILYPO IR JOKŪBO BAŽNYČIA

Gegužės 3 d. Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys J. Bačkis atšventino dominikonų šventųjų Pilypo ir Jokūbo bažnyčią Lukiškių aikštėje.

Mišias kartu su arkivyskupu koncelebravo kun. V. Aliulis, MIC, ir tėvas J. Grigaitis, OP, šios šventovės rektorius.

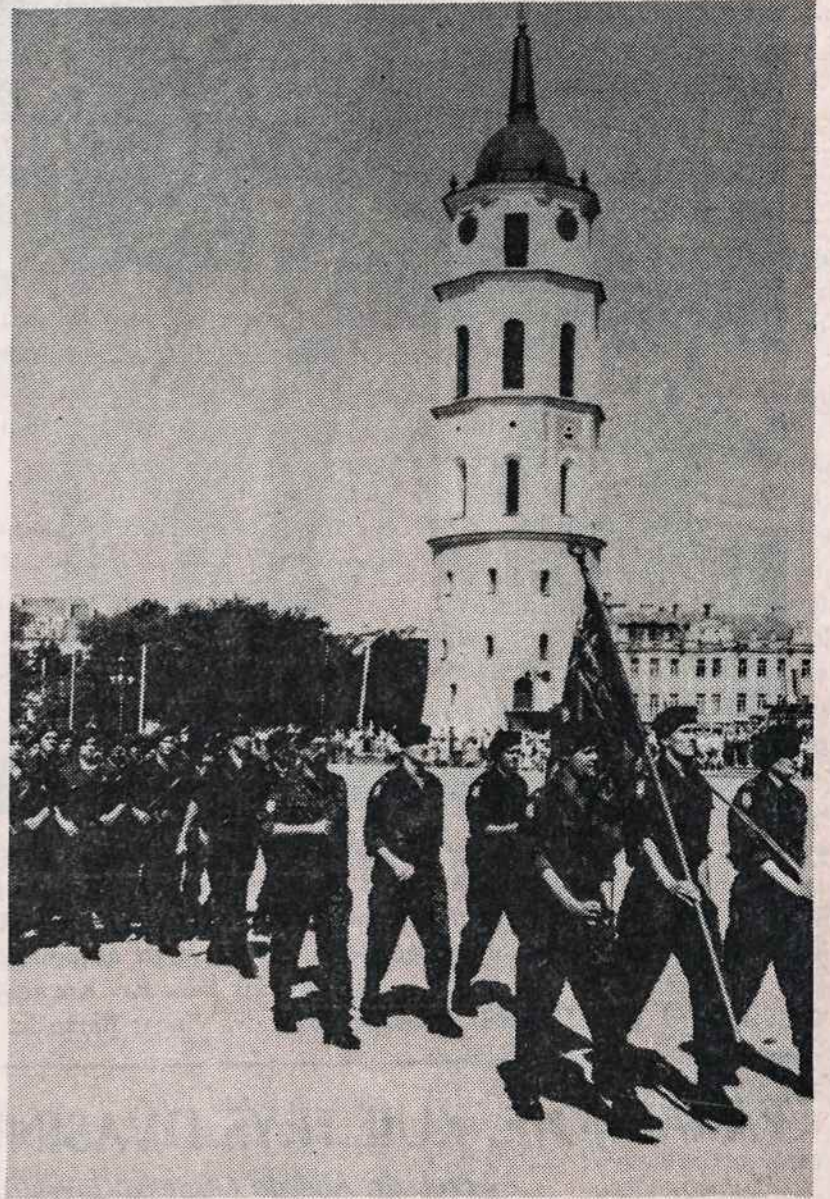
Mišių pabaigoje tėvas J. Grigaitis išdėstė dominikonų ordino tikslus, papasakojo atšventintos bažnyčios ir vienuolyno istoriją.

Atšventinimo mišiose dalyvavo 2 dominikonai iš Prancūzijos, 2 jauni tėvai OP iš Lenkijos, Vilniaus parapijų klebonai, jėzuitų provinciolas tėvas J. Boruta, Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje, keletas Lietuvos ministrų ir valdžios atstovų, daug tikinčiųjų.

Dominikonai Lukiškių aikštėje įsikūrė 1652 m. kada Naudarduko vaivada Jurgis L. Chreptavičius (1586-1650) jiems ten pastatė medinę bažnyčią su vienuolyne. 1727 m. buvo pastatyta mūrinė bažnyčia, greta kurios iškilė ir mūrinis vienuolynas.

XIX a. pradžioje caro valdžia dominikonus iš vienuolyno išvarė ir ten įkurdino ligoninę, kuri šiais metais tapo katalikiška Šv. Jokūbo ligonine.

Dalis vienuolyno patalpų palikta ir dominikonams, kurie Lietuvoje tikisi atkurti savo bendriją. Bažnyčia buvo uždaryta 1951 m. ir paversta Operos ir baleto teatro sandėliu. Nors jinai jau atšventinta, tačiau iki galo dar nėra atstatyta. Remonto darbai bus vykdomi toliau.

Davę priesaiką ir po pamaldų, birželio 6 d. "Geležinio vilko" brigados naujokai grįžta į savo kareivines. Jų fone — Arkikatedros varpinė. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

RUSIJA NORI PASILIKTI PABALTIJŲ VISAM LAIKUI

Amerikos Lietuvių Taryba spaudai išsiuntinėjo ištraukas iš Radio Free Europe ir Radio Liberty biuletenio, kuriame rašoma dėl Rusijos kariuomenės statuso Baltijos valstybėse.

Cituojamas birželio 15 d. Financial Times. Ten sakoma, kad Baltijos lyderiai mano, jog Rusijos kariuomenės vadovybė planuoja Baltijoje pasilikti visam laikui. Gen. plk. Ilja Kalininčenko, pasienio sargybų viršininkas, birželio 10 d. Lietuvos gynybos ministrui Andriui Butkavičiui pasakė: "Lenkijos — Lietuvos siena yra laikoma mūsų (Rusijos) siena, ir mūsų kareiviai gins Rusijos interesus".

Panašiai rusai yra pareiškę ir pasitarimuose dėl kariuomenės išvedimo su Estijos delegacija. Estų atstovas Endel Lippman pranešė spaudai, kad rusai Baltijai priskiria prie kategorijos

tų kraštų, kurie laikomi "jų" kraštais. Laikraštis sugestionuoja, kad Rusijos daliniai turėtų pasilikti, o Baltijos valstybės turėtų jiems mokėti už "saugumą".

ALTO atsiųstajame biuletenyje taip pat yra ir kita tuo reikalu žinia. Rašoma, kad Europos Parlamento komisijos pirmininkas Ole Esperson lankėsi Latvijoje, norėdamas susipažinti su esama padėtimi, kad paskui galėtų nustatyti, ar Latvija esanti pasirengusi tapti pilnu Europos Tarybos nariu.

Ole Esperson pareiškė Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojui Valdis Birkavs, jog Baltijos valstybės turėtų kreiptis į Tarptautinį Teismą Haagoje, kur tasai išnagrinėtų jų bendrą skundą dėl Rusijos kariuomenės buvimo jų teritorijoje.

JAV GYVENANTIEJI LIETUVIAI PILIEČIAI PASISAKĖ UŽ RUSIJOS ARMIJOS IŠVEDIMĄ

Lietuvos Ambasada Washingtone birželio 17 d. pranešė, kad dėl buvusios sovietinės kariuomenės iš Lietuvos išvedimo referendumo, kuris buvo įvykdytas Jungtinėje Amerikos Valstijose birželio 14 d., dalyvavo 3730 Lietuvos piliečių. Iš jų

3711 pasisakė už referendumo teiginį, 3 nepitarė referendumo teiginiai, 15 balsų buvo pripažinti negaliojančiais ir 1 buvo anuliuotas.

Lietuvos Ambasada Washingtone, pažymėdama, kad balsavimai vyko tvarkingai, nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie antrojo referendumo organizavimo. Pirmoje vietoje JAV LB krašto valdybai, visoms Bendruomenės apylinkių valdyboms ir paskiriamiems asmenims, kurie sutiko dalyvauti balsavimo komisijose.

Lietuvos Ambasada nori taip pat išreikšti padėką visiems balsavusiems Lietuvos piliečiams, kurie tokiu būdu prisidėjo prie labai svarbaus politinio akto.

— Lietuvos Respublikos vyriausybė nutarė pritarinti Nepriklausomos spaudos rėmimo fondo tarybos pasiūlymui skirti paramą šioms leidiniams: "Blaiviajai Lietuvai" — 100,000 rub., "Amon sakaa?" — 60,000 rub., "Jūrai" — 60,000 rub., "Šeimai" — 100,000 rub., "Geniui" — 200,000 rub., "Lietuvos sparnams" — 200,000 rub., "Gyvenimo šaltiniais" — 100,000 rub.

Arkipatedros aikštėje Vilniuje birželio 6 d. Lauko kariuomenės brigados batalionų naujokai prisiekė savo Tėvynei. Pirmą kartą davę priesaiką tūkstantis jaunuolių. Jų brigada, už nuopelnus atkuriant Lietuvos kariuomenę, gavo "Geležinio vilko" vardą. "Darbininko" fotografas užfiksavo vieną jų būrį Gedimino pilies bokšto fone. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje gegužės 10 d. klebono kun. dr. Algirdo Olšausko į prelatus investitūros iškilms mišių metu. Prie altoriaus iš kairės: šios parapijos ilgametis klebonas prel. Jonas A. Kučingis, Los Angeles arkivyskupas kardinolas Roger Mahony, "Draugo" administratorius kun. Petras Cibulskis, MIC, "Darbininko" vyr. redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, klebonas prel. dr. Algirdas Olšauskas, prel. dr. Vincas Bartuška.

PARAPIJOJE, KUR TRYS DVASININKAI — PRELATAI

— Prel. dr. Algirdo Olšausko investitūros iškilms —

Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonijoje į dabartinio klebono butą įžengus, tuoj pat dėmesį atkreipia tarp knygų lentynų kabantis meniškas kunigo portretas. Tai kun. dr. Kazimieras Olšauskas, buvęs Telšių Kunigų seminarijos profesorius ir prefektas, brandus publicistas, gynęs tikėjimą, lietuviybę, tiesą. Už tuos principus jis paaukojo savo gyvybę. Antrosios Sovietų okupacijos metu, 1946 m. buvo suimtas ir nuteistas 10 metų sunkiems darbams Sverdlovsko srityje. Žuvo prie geležinkelio tiesimo darbų, patekęs tarp vagonų lėkščių ir jų mirtinai sutriuškintas.

Kun. dr. Kazimieras buvo vyriausiasis sūnus gausioje vienuolikos vaikų žemaičių Olšauskų šeimoje. Tos šeimos dešimtas narys — Algirdas apsisprendė pasekti vyriausio brolio pavyzdžiu ir įstojo į Telšių Kunigų seminariją. Po įvairių istorijos ir

gyvenimo tékmės métymų, 1992 m. gegužės 10 d. Los Angeles kardinolas oficialiai jį palaimino kaip naują prelatą.

Tą gegužės dešimtąjį liki svarbi diena ne tik naujojo prelato gyvenime, bet ir Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos istorijoje. Tą dieną dabartinis Los Angeles arkivyskupijos valdytojas ir naujasis kardinolas Roger Mahony pirmą kartą apsilankė šioje parapijoje.

Kardinolas ir naujasis prelatas, iš klebonijos lydimi procesijoje Lietuvos gen. konsulo V. Čekanausko ir parapijos komiteto pirmininko J. Pupio su žmonomis, dvasininkų, organizacijų atstovų ir mokyklos vaikučių, įvesti į bažnyčią, kur juos pasitiko galinga giesmė. Procesijos ir mišių metu giedojosi parapijos choras, diriguojamas Viktoro Ralio, vargonais grojant P. Vitui. Solo giedojosi V. Vilkiénė.

Kardinolui ir prel. Jonui A. Kučingui Eucharistinėje aukoje dalyvaujant greta altoriaus, mišias lietuvių kalba koncelebravo prel. dr. Algirdas Olšauskas, prel. dr. Vincas Bartuška, kun. Petras Cibulskis, MIC ("Draugo" administratorius) ir kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM ("Darbininko" vyr. redaktorius).

Pamokslą pasakė kardinolas Roger Mahony. Pasveikėjęs gausiai susirinkusius lietuvius, kardinolas gvildeno keletą temų. Tas sekmadienis Amerikoje pagal tradiciją buvo skiriamas motinoms, o Šv. Tėvas visą katalikiškąjį pasaulį tą sekmadienį dar ypatingai kvietė melstis pasauliui ir dvasinį luomą intencija.

Kardinolas priminė ir lietuvių tautos kančias bei sunkų, bet sėkmingą kelią į nepriklausomybę.

Pagaliau priejo eilė ir Šv. Kazimiero parapijos reikalams —

juk dėl šios progos kardinolas čia ir atvažiavo. Savo kalboje jis aiškino, kad kun. Olšausko pakėlimas į prelatus vertintinas ne vien tik kaip jo asmeninis pagerbimas, bet taip pat ir kaip padėkos išraiška šiai lietuviškajai parapijai už įnašą į arkivyskupijos gyvenimą. Šypsodamasis kardinolas pastebėjo, kad Šv. Kazimiero parapija yra vienintelė Los Angeles arkivyskupijos (o gal ir visos Amerikos) istorijoje, kur trys parapijoje dirbantys dvasininkai visi yra prelatai.

Po pamokslu ir prel. J. A. Kučingio bei prel. dr. V. Bartuškos pristatymų, kardinolas perskaitė Šv. Tėvo Jono Pauliaus II raštą apie pakėlimą į prelatus ir atliko investitūros apeigas.

Po komunjios, mišioms baigiantis, kardinolui padėjo ir naują prelatą sveikino Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas ir parapijos komiteto pirmininkas J. Pupius. Parapijos komiteto vicepirmininkė Dalilė Polikaitienė perskaitė komiteto padėką kardinolui ir kartu su J. Pupiu parapijos vardu kardinolui įteikė Lietuvos Kryžių kalno miniatiūrinę gintarinę repliką.

Mišių metu visi skaitymai ir giedojimai atlikti lietuvių kalba. Ypač įspūdingai skambėjo visų tikinčiųjų vieningi atsakymai ar ilgesni recitavimai (ypač "Garbė Dievui aukštybėse"). Kardinolas galėjo susidaryti gyvą įspūdį, kad šios lietuviškos parapijos nariai yra sąmoningi liturgijos dalyviai.

Po pamaldų kardinolas aplankė susirinkusiuosius parapijos salėje.

Prel. Olšauskas savo žodyje bažnyčioje, o vėliau ir parapijos laikraštyje "Lietuvių žinios", dėkojo Šv. Tėvui Jonui Pauliui II, Los Angeles arkivyskupui kardinolui Roger Mahony, vyskupui Pauliui Baltakui, OFM, ir kitiems už šią istorinę dieną.

Algirdas Olšauskas gimė 1926 m. gruodžio 29 d. Žemių kaime, Salantų valsčiuje, Kretingos apskrityje. Studijas pradėjęs Telšių Kunigų seminarijoje, jas tęsė Eichštato aukštesniojoje filosofijos-teologijos mokykloje

(dabar jai pripažintas universiteto titulas).

Kunigu išventintas Romoje 1952 m. sausio 20 d. Teologiją studijavo Romoje Laterano universitete, kur 1954 m. gavo daktaro laipsnį. Į JAV atvyko 1955 m. rugpjūčio 30 d. Į Los Angeles atvyko 1955 m. rudenį. Ėjo vikaro pareigas Lugana Beach, Venicėje parapijoje, o 1967 m. spalio 12 d. pradėjo vikarauti Šv. Kazi-

miero lietuvių parapijoje.

Šv. Kazimiero parapijos kūrėju ir ilgamečiam klebonui prel. Jonui A. Kučingui išėjus į pensiją, kun. dr. Algirdas Olšauskas paskirtas klebonu 1984 m. birželio 15 d.

Džiugu, kad kun. Olšausko veikla bažnytinės vyriausybės buvo pastebėta ir įvertinta. Su naujuoju prelatu dalijamės šventiška nuotaika. Ilgiausių metų!

Kornelijus Bučmys

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West-St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Parnuošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pabogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokate, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuviė advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuvos politinių kalinių sąjungos taryba už viešus pareiškimus, prieštaraujančius sąjungos sprendimams, ir posėdžių praleidinėjimą iš šios sąjungos prezidiumo narių atšaukė Viktorą Petkų.

— Kėdainių blaivyklon 1991 metais buvo pristatyti ir "aptarnauti" 1748 girti žmonės, tai yra 210 daugiau negu 1990-aisiais. Net 334 įtūzčius vyrus policijos darbuotojai atvežė iš namų — žmonių arba kitų namiškių praprašyti.

— "Alkos", Žemaičių muziejaus 60 metų sukakti atžymint,

Telšiuose atidengtas paminklas poetui ir muziejaus įkūrėjui Pranui Geniui.

— "Vilties maldos" — taip pavadintas neseniai išleistas lietuvių katalikų kalinių maldaknygės faksimilinis leidimas. Popieriumi ir išvaizda maldaknygė primena originalą. Ji 1952 m. Altajuje, Olžonese, buvo parašyta ant cementinio maišelio popieriaus. Ją įrišo ten kalėjęs dainininkas Antanas Kučingis. Maldų autorius — buvęs kalinis prel. Stanislovas Kiškis. Maldas užrašė, daugumą jų perrašė ir knygelę globojo Antanas Seika-

lis. Naujajį maldaknygės leidimą savo auka parėmė Amerikos lietuvis Antanas Mikalajūnas.

— Lietuvos gydytojų suvažiaivime buvo atstovaujama 5600 lietuviams gydytojams. Dėl sunkių darbo sąlygų ir blogo gydy mo skundžiasi ir gydytojai, ir gyventojai. Pagrindinis rūpestis — vaistų stoka. Nors Lietuvoje yra 12 vaistų gamybos fabriків, jie

SENATORIUS ALFONSE D'AMATO PRADĖJO RINKIMINĖ KAMPANIJĄ

Gegužės 26 d. Amerikos senatorius Alfonse M. D'Amato oficialiai paskelbė, kad jis pradeda

dėl žaliavų stokos negali dirbti pilnu apkrovimu. Naujuoju Lietuvos gydytojų draugijos pirminku išrinktas 52 metų universiteto docentas dr. Alis Baublys.

— Steigiamas Rytų Lietuvos fondas, kurio tikslas — kaupti lėšas ir teikti konkrečią pagalbą Rytų Lietuvos gyventojams, materialiai remti kultūros, švietimo, taip pat socialines, ekonomines programas.

rinkiminę kampaniją būti New Yorko valstijos respublikonų kandidatų į JAV senatą. Women's National Republican Club patalpose ta proga buvo susirinkęs gausus būrys senatoriaus rėmėjų ir spaudos darbuotojų.

Senatorius D'Amato daug yra padėjęs Lietuvos išlaisvinimo darbuose. Jis reiškėsi stipriai nuo pat pradžios, kai tuo tarpu kiti Amerikos politikieriai dar nebuvo apsisprendę.

Savo kalboje senatorius iškėlė septynis svarbiausius darbus, kuriuos jis atliko senatoriaudamas. Vienas tų darbų buvo jo parama lietuvių tautai ir jo kelionė į Lietuvą iš Lenkijos, kur jis buvo okupantų sulauklytas prie sienos ir neįleistas į Lietuvą.

Toje vietoje jo kalba buvo palydėta gausiu plojimu.

Dalyvavo ir buvęs New Yorko burmistras Ed Koch bei daug kitų organizacijų atstovų. Daiva Izbickaitė atstovavo lietuviams.

JAV senatorius Alfonse D'Amato (R.-NY) oficialiai atidaro priešrinkiminę kampaniją.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1252 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Devintąją šokių šventę pasitinkant

Liepos 5-tąją Chicagoje vyksta Devintoji šokių šventė. Koks tai didelis džiaugsmas, kokia tai manifestacija! Tokios tautinių šokių šventės jaunimą suriša su sena lietuvių liaudies kultūra, su jos menu, jungia jį į jaunatvišką bendruomenę ir nuteikia būti lietuviui. Tokioje šventėje jaunimas pergyvena pakilią nuotaiką: Mūsų daug! Mes esame jėgal Šventė veikia ir Lietuvoje, kelia jos entuziazmą, stiprina tautinę vienybę. Todėl ir negaila to didelio triūso, didelių išlaidų!

Kuo skiriasi iš kitų švenčių ši Devintoji?

Ji bus pati gausiausia iš visų buvusiųjų. Joje dalyvaus 2175 šokėjai. Pirmojoje šventėje 1957 m. dalyvavo 700 šokėjų ir 750 jaunimo, antroje 1963 m. — 600 suaugusių ir 300 jaunimo.

Į šią šventę šokėjų grupės ir ansambliai atvyksta iš Lietuvos ir iš viso laisvojo pasaulio. Tai ir rodo, kad esame gyvastingi ir gerai organizuoti.

Tautinių šokių Lietuvoje susidomėta gana vėlai. Romantizmas išskėlė liaudies meno reikšmę. Pirmiausia susidomėta lietuvių liaudies dainomis. Tai buvo praeito amžiaus pradžia. Paskui atėjo dėmesys lietuviškiems kryžiams, skulptūrai, audiniams.

Europoje liaudies šokių susidomėta kur kas anksčiau. 1935 m. Lietuvą su liaudies šokiais pakvietė į tautų festivalį Londone. Iš karto kilo klausimas: dalyvauti ar ne?

Nei Švietimo ministerija tuomet dar nenutuokė, kas tie šokiai, ar jie turi savo vertę. Ministerijai jie atrodė primityvūs, gi prof. Juozas Brazaitis (Ambrazevičius) suprato liaudies meno esmę ir vertę. (Prof. J. Brazaitis apie 20 metų dirbo "Darbinin-

ko" redakcijoje ir ne kartą apie tai pasakojo) 1935 m. Marija Baranaitė Austrijoje baigė kėno kultūros studijas. Grįžusi ji ir ėmėsi organizuoti grupelę, kuri šoktų lietuviškus liaudies šokius. Ta grupė beveik prieš Švietimo ministerijos valią ir buvo pasiūstą į Londoną.

Lietuvių liaudies šokiai susilaukė didelio tarptautinio dėmesio ir buvo priskirti prie geriausių Europos šokių. Lietuvoje jiems išplisti padėjo rengtos senovės dienos. 1935-38 metais jos buvo Alytuje, Merkinėje, Daugeose, Seirijoje.

Nuo tada vis labiau plito idėja, kad reikia įkurti tautinių šokių grupes, ansamblius. Ir jie buvo kuriami. Tautinis šokis įsipilietino, susilaukė visuotinio dėmesio ir pripažinimo.

Amerikoje lietuviškus tautinius šokius propagavo Ona Ivaškienė Bostone. Ji su savo grupe 1939 m. dalyvavo Pasaulinės parodos lietuvių dienoje New Yorke. Dalyvavo ir New Yorko šokėjai, vadovaujami Lilijos Stilsonaitės. Atvykus naujai emigrantų kartai, visur sukesė šokių grupės, ansambliai. Pirmoji tokia tautinių šokių šventė buvo surengta 1957 m. Chicagoje.

New Yorko tautinių šokių grupę pradėjo organizuoti Jadvyga Matulaitienė 1950 m. Ir nuo to laiko ji pastoviai ir išsvermingai vadovauja šiai grupei, kuri 1975 m. pasivadino "Tryptinio" vardu. Matulaitienė yra viena didžiųjų tautinių šokių puoselėtojų, juos pati kuria, stilizuoja. Ji buvo Trečiosios šokių šventės meno vadovė 1968 m. Per jos grupę perėjo apie 600 jaunuolių.

Jos grupėje išaugo ir subrendo

"Sekdamos Kristaus pavyzdžiu, visur ir visada turime rodyti meilę: Gi toje eilėje turime mylėti vaikus, paskui vargšus, ligonius, apleistus ir net priešus. Reikia mylėti ir kitas tautas, bet ypač turime mylėti vieni kitus". (Motina Marija Kaupaitė)

Sovietinė valdžia 1940 m. uždarė visas Lietuvos vienuolių prižiūrimas auklėjimo įstaigas, bet darbas nesustojo. Buvo dirbama slapta. Tais sunkiais priešpaudos metais visos seserys, stiprinamos Dievo malonės, gelbėjo sielas nuo ateistinio melo, vai-

dabartinės šokių šventės meno vadovė Dalia Dzikienė-Minkūnaitė. Anksčiau ji gyveno Woodhavene, dalyvavo čia veikiančioje šokėjų grupėje. Sukūrusi šeimą ir persikėlusi į Hartfordą, ten suorganizavo savo ansamblį "Berželį" ir ten plačiai bei sėkmingai reiškiasi.

Būtų gera, kad šventės rengėjai iš anksto suplanuotų ir pagamintų gerą vaizdajuostę iš tos šventės. Tai tikrai svarbu mūsų propagandai, mūsų tautiniam lavinimui. Netenka abejoti, kad daug kas norėtų tokią vaizdajuostę įsigyti.

Linkime rengėjams nepavargti pačioje svarbiausioje dienoje, kai vyks pati šventė. Linkime visiems kuo geriausio pasisėkimo. Sveikiname rengėjus ir dalyvius. Per jūsų šokį, per jūsų jaunystę teįydi Lietuva!

SESERYS KAZIMIERIETĖS SUGRĮŽTA Į PAŽAISLĮ

kučių ir jaunimą — nuo bedievybės.

Seserys kazimierietės, dar skatinamos savo įsteigtos Motinos Marijos dvasios ir turėdamos savo kongregacijos pagrindinį auklėjimą tikslą, jungėsi į šį darbą. Negalėdamos dirbti švietimo įstaigose, jos dirbo ligoninėse, sanatorijose, kūdikių namuose, kad galėtų individualiai jiems padėti, guosdamos ir stiprindamos kančių ir vargo prisilgtuosius.

Daugelis po darbo savo laisvalaikius bei savaitgalius praleisdavo mokydamas vaikus ir jaunimą pažinti ir mylėti Dievą. Ryžtingasis jaunimas, kuris sugebėjo pakelti sovietinėse mokyklose pažeminimus ir atsispirti prievartai, uoliai dalyvaudavo mišiose bei adoracijos valandėlėse prieš Švč. Sakramentą, o vasaros atostogų metu slapta rinkdavo rekolekcijų. Seserys organizavo jaunimo chorelius, ruošė vaidinimus, kuriuos parodydavo ne tik savo, bet ir kitose parapijose, tuo stiprindamos žmonių tikėjimą.

Šiandien, kai Lietuvai išaušo ilgai lauktoji laisvės diena, tautiečiai tebetrokšta dvasinės laisvės ir dvasinio prisikėlimo.

Bažnyčiai ir vienuolijoms atsirado galimybė visuomenėje laisvai dalintis dvasiniu turtu ir Dievo malonėmis. Tikintiesiems yra gražinosi bažnyčioje, vienuolynams — namai.

1992 m. sausio 27 d. Vyriausybės raštu Nr. 56, Pažaislio vienuolynas grąžintas Lietuvos Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijai.

Seserys, suprasdamos, kad Tėvynės ateitis — vaikai ir jaunimas, todėl didžiausią dėmesį skiria jų auklėjimui. Jos didžiū džiaugsmu ir meile, kad gali laisvai dirbti, neša Kristaus šviesą į jų sielas. Moko didžiadvasiškai pakelti Tėvynės sunkumus ir siekia juos uždegti meilę Dievui bei žmonėms. Jei atgims tautos jaunimas — atgims ir visa Lietuva.

Atgavusios Pažaislio vienuolyną, pirmiausia norime įrengti rekolekcijų namus dvasinei atgavimui savo tautiečiams, gyvenantiems Lietuvoje ir išeivijoje, organizuoti stovyklas vaikams ir jaunimui vasaros atostogų metu. Pramatomą sutalpinti įvairias grupes nuo 100 iki 150 žmonių. Šiuo metu seserys dirba valdiškose mokyklose, dėstydamos tikybą, vadovaudamos jaunimo organizacijoms: ateitininkams ir

"Marijos Vaikams". Ateityje norėtume įsteigti Montessori vaikų darželį ir katalikišką mokyklą.

Sugrįžimas į Pažaislį ir darbų pradžia mums kelia didelį rūpestį. Vienuolyno patalpos buvo ruošiamos muziejui, todėl jos nepritaikytos gyvenimui, reikia daug ką iš naujo pertvarkyti, paruošiant jos seserų gyvenimui ir apaštalinei veiklai. Tačiau dėl sunkios Lietuvos ekonominės padėties, Vyriausybė neturi galimybių skirti pakankamai lėšų užbaigti bent būtinus darbus.

Be to, vienas pirmųjų rūpestių — patalpų apšildymas. Kuras labai brangus. Jei tik apsiribotume gyvenamųjų patalpų apšildymu, negalėsime šaltose patalpose užsiimti jokia veikla.

Įsikurti Pažaislyje pirmą kartą padėjo daugelio geradarių parama. Tad ir dabar pasitikime globančią Apvaizdos ranką, kuri šiuo sunkiu Tėvynei metu suras nuosirdžių, gera linkinčių tautiečių, kad Lietuva prisikeltų dvasos tyrumui.

Brangūs Tautiečiai ir visi geros valios žmonės, jeigu turite galimybių, labai prašome paremti mūsų pastangas. Mūsų dvi seselės Ramutė Budvytytė ir Alma Kraptavičiūtė yra atvykusios į Chicago pas Šv. Kazimiero Seseris. Maloniai prašome atsilipti šiuo adresu:

PAŽAISLIS FUND, c/o Sisters of St. Casimir, 2601 W. Marquette Road, Chicago, IL 60629-1894. Tel. 312 776-1324.

Nuosirdžia malda liksime dėkingos visiems, kurie padės atsikurti vienuolijai.

Seselė Jonė
Generalė Vyresnioji
Lietuvos Šv. Kazimiero Seserys

— Simono Daukanto gimimo 200-ųjų metinių minėjimo renginiams aptarti Kultūros ir Švietimo ministerijoje vyko pasitarimas. Jame dalyvavo literatūrologai, kalbininkai, istorikai, leidėjai, Skuodo ir Akmenės rajonų atstovai. Numatyta išleisti Daukanto "Lietuvos istoriją" ir "Lietuvių kalbos žodyną", pašto ženklą, voką. Bus pagamintas Daukanto atminimo medalis, plakatas ir informacinė knygutė.

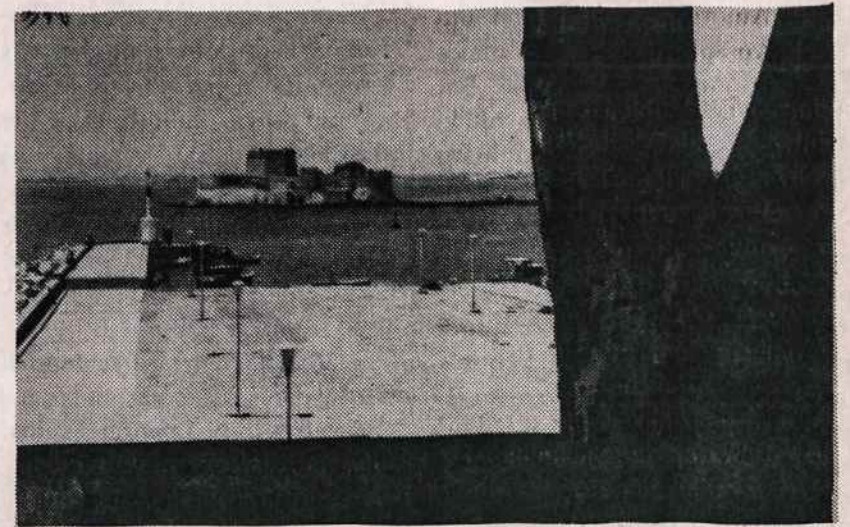
Taip atrodė Pažaislio vienuolyno ansamblis 1940 m., kada ten buvo įsikūrusios kazimierietės. Antrosios sovietinės okupacijos metu vienuolynas ir bažnyčia buvo paversti ligonine. Dabar kazimierietės vėl sugrįžta į Pažaislį. Ten jau senokai vyksta meno vertybių restauravimas, o pastaruoju metu galvojama ir apie kapitalinį remontą pačių patalpų. Vienuolynas pastatytas 17 amžiuje. Jo fundatorius — K. Z. Pacas.

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU
III
Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje
ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College 53

Pausanijas teigia, kad Persėjas savo miestą pavadino Mikėnais arba dėl to, kad toje vietoje iškrito iš jo kalavijo kniedė, — graikiškai "mykis", — laikiusi jo kalavijo ašmenis, arba dėl to, kad jis, pasilenkęs išrauti grybą, — graikiškai irgi "mykis", — troškuliui numalšinti, aptiko gaisrus vandens šaltinį.

Persėjo palikuonys, pasakojama Mikėnų šalies padavimai, jame viešpatavo bent per tris kartas. Paskutinis jo dinastijos karalius buvo Euristėjas — karalius, kuris įsakė Herkului imtis garsiųjų žygių. Euristėjas žuvo mūšyje su Herkulo palikuonimis, nepalikdamas įpėdinio. Tada mikėniečiai paskelbė savo karaliumi Atrėjų, skirtingos šeimos vyrą. Čia mikėniečių padavimas apsigaubia tragedijos skraiste. Mat ir Atrėjas brolis Tyestes norėjo atsistoti į Mikėnų karaliaus sostą. Be to, Tyestes slapta mylėjosi su Atrėjas žmona. Tragedi-

ja prasidėjo Atrėjas sukviestais "Tyestes pietumis", kurių metu jis pavaišino savo brolių Tyestes jo vaikų mėsa. Prakeikimas, kurį Tyestes metė ant brolio už šį baisų nusikaltimą, lydėjo Atrėjų ir jo palikuonis. Vis pasak Midėnų padavimus. Agamemnonas buvo Atrėjas įpėdinis, atsistėdo j

Nauplionas: Buardzi salos viešbutis. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Mikėnų karaliaus sostą maždaug 1220 m. prieš Kristų, o jo brolis Menelaos viešpatavo Spartoje. Paris ir Helena, Menelao žmona, įsimylėjo ir slapta pabėgo. Jų meilė ir pabėgimas buvo Trojos karo priežastis. Agamemnonas buvo visų graikų miestų-valstybių išrinktas vadovauti žygiui prieš Troją. Stengdamasis suburti visų graikų laivyną kariuomenei perkelti per jūrą, jis paaukojo dievams savo dukters Ifigenijos gyvybę.

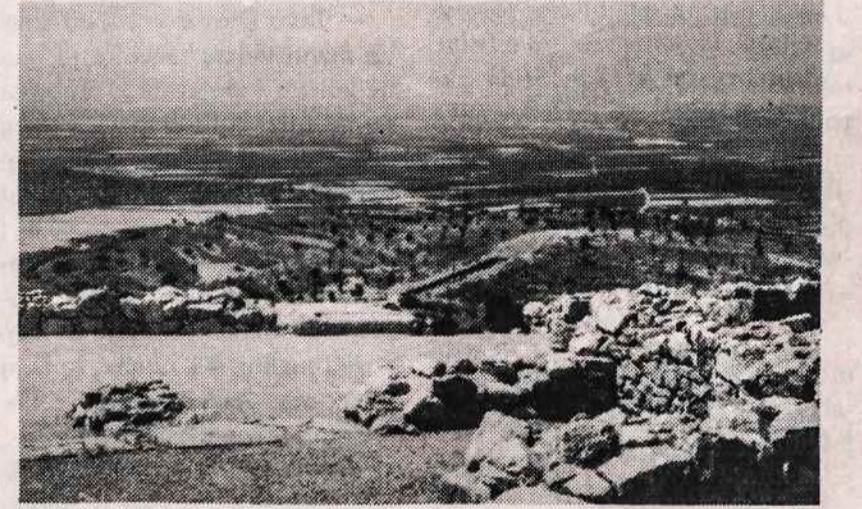
Ir dar ne viskas. Praėjus dešimčiai metų, Agamemnono žmona Klytemnestra jam atkeršijo už Ifigenijos mirtį. Kai po Trojos sunaikinimo, Agamemnonas sugrįžo į Mikėnus. Klytemnestra savo meilužio Egisto padedama,

nužudė savo vyrą. Gi praėjus aštuoneriems metams, Agamemnono sūnus Orestas nužudė savo motiną ir jos meilužį. Neužilgo patys Mikėnai buvo doriečių sunaikinti. Mikėnų padavimai neturi mūsų Dainavos šalies padavimų lyrikos. Jie yra pernelyg audringi.

Doriečiai buvo grubūs, bet veržlūs

Graikams buvo būdinga apgaubti legendomis ir mitais ne tik gamtos reiškiniai, bet ir gyvenimo ir istorijos įvykiai. Doriečiai, kaip ir mikėniečiai, buvo seni Graikijos atėjūnai ir gyveno Epiro kalnų srityje, nūdienėje šiaurės vakarų Makedonijoje. Jie išsijudino keltis per centrinę Graikiją į Peloponesą tarp 1100-950 metų prieš Kristų, nugalėdami achajus ir mikėniečius. Doriečiai buvo grubūs, bet veržlūs. Trumpu laiku uždėjo savo leteną ant Kretos ir įsteigė naujasėdijas Italijoje, Sicilijoje ir Mažojoje Azijoje.

Doriečių kilnojimasis suardė ankstyvesnę graikų kultūrą ir vedė į nuosmukio laikotarpį. Betgi, nors doriečių kultūrinis lygis ir buvo žemesnis už achajų ir mikėniečių, ilgainiui jie daug kuo prisidėjo prie graikų pažangos dramoje, poezijoje, skulptūroje ir ypač savo didžiuliais

Mikėnų kalnas — puiki vieta pasižvalgyti po Argolio lygumą. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

statiniais iš akmenų. Tai buvo doriečių architektūros užuomazga, kuri pasiekė savo apogėjų Atėnų akropolyje — Partenono ir Propylaea vartų statyboje.

Eschilas ir Mikėnų "Oresteia"

Eschilas buvo atėnietis poetas-dramaturgas (525-456 m. prieš Kristų). Jis yra dramaturgų trejūkės pirmūnas — Sofoklio ir Euripido pirmtakas. Sakoma, žmogus — stilius. Eschilas kaip žmogus-stilius buvo sukurtas paties audringo gyvenimo. Persų karų dalyvis — Maratono ir Salamis mūšių kareivis, blaškėsi po Siciliją, gyveno karalių rūmuose... Mirė ne Graikijoje tarp sa-

vųjų, bet Sicilijoje tarp svetimųjų. Stebina jo kūrybinga plunksna: parašė bent 90 dramų ir laimėjo net 13 premijų Dionizo festivaliuose! Septynetas jo dramų pasiekė be jokių sutrumpinimų. Nūdien dauguma graikų raštijos tyrinėtojų laiko jį tragedijos žanro sukūrėju. Mat anksčiau tragedija buvo tik dialogas tarp choro ir vieno veikėjo — pernelelyg ribota dramos forma. Eschilas pridėjo antrą veikėją. Jo tragedijoje ant scenos tuo pačiu metu reiškiasi du veikėjai ir choras. Eschilas pradėjo apginti veikėjus jų rolei tinkamais drabužiais, dekoruoti sceną ir naudoti statistus.

(Bus daugiau)

Ji Tėvynę jau galite vykti su Swissair

Trokdavate vykti į Lietuvą? Dabar jau galite ten vykti ištaigiai, naudodamiesi pasaulyje aukščiausiai vertinama oro linija — Swissair. Mes siūlome kasdien skrydžius iš Atlanta, Boston, Chicago, Los Angeles, New York, Montreal ar Toronto į Zūrichą; iš ten kiekvieno trečiadienio ir sekmadienio vidudienį išskrisite be sustojimo į Vilnių. Tačiau, skrendant Swissair, svarbiausia yra tai, kad, vos tik lipę į lėktuvą ir pajutę mūsų patikimos ir kvalifikuotos, mandagios ir

daugiakalbės įgulos patarnavimą, pasijusite kaip namuose, lėktuvui dar nenusileidus Vilniuje.

Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų pasitarkite sau savo kelionių agentu arba tiesiog su Swissair tel. 1-800-221-4750.

The civilized way to the world.®

At the end of the day, there is always Swissair.

DEP New York	5:00 pm
DEP Chicago	6:30 pm
DEP Toronto	6:50 pm
DEP New York	7:00 pm
DEP Atlanta	7:15 pm
DEP Los Angeles	9:00 pm
DEP Montreal	9:05 pm
DEP Boston	9:25 pm

swissair

Swissair bendradarbiauja su Delta, United ir USAir dažnų skridimų programomis.

Abidjan • Abu Dhabi • Accra • Algiers • Amsterdam • Ankara • Athens • Atlanta • Bangkok • Barcelona • Basel • Beijing • Beirut • Belgrade • Berlin • Berne • Bilbao • Birmingham • Bombay • Boston • Brazzaville • Brussels • Bucharest • Budapest • Buenos Aires • Cairo • Casablanca • Chicago • Cologne/Bonn • Copenhagen • Dakar • Damascus • Dar-es-Salaam • Delhi • Douala • Dubai • Dusseldorf • Frankfurt • Geneva • Genoa • Gothenburg • Hamburg • Hanover • Helsinki • Hong Kong • Istanbul • Izmir • Jeddah • Johannesburg • Karachi • Kiev • Kinshasa • Lagos • Larnaca • Libreville • Lisbon • Ljubljana • London • Los Angeles • Lyon • Madrid • Malaga • Malta • Manchester • Manila • Marseille • Milan • Montreal • Moscow • Munich • Nairobi • New York • Nice • Oporto • Oslo • Palma de Majorca • Paris • Philadelphia • Prague • Rio de Janeiro • Riyadh • Rome • Salzburg • Santiago • São Paulo • Seoul • Singapore • Sofia • Stockholm • St. Petersburg • Stuttgart • Tehran • Tel Aviv • Thessaloniki • Tirana • Tokyo • Toronto • Toulouse • Tripoli • Tunis • Turin • Valencia • Vienna • Vilnius • Warsaw • Zagreb • Zurich

SAVANORIS ŽVELGIA Į PRAEITĮ IR Į TAUTOS LIKIMĄ

New Yorko apylinkėje, Woodhavene, gyvena savanoris-kūrėjas Alfonsas Koncė, kuris pernai spalio 17 d. paminėjo savo amžiaus 90 metų sukaktį.

Tos sukakties proga jis grįžo į praeitį — išleido nedidelį, gausiai iliustruotą leidinį "Laikyną". Tuoj ir klausį, ką reiškia žodis "Laikynas". Visi žinome, ką reiškia žodis beržynas. Tai vieta, kur augs daug beržų. Eglėnys, — kur pilna eglių.

Alfonsui Koncėi teko pergyventi įvairius laikus, pradedant nuo nepriklausomybės kovų, baigiant okupacijom ir emigracija. Tai buvo skirtingi laikai, dėl to ir knygos pavadinimas "Laikynas". Pats autorius sako, kad diennynas tarnauja dienų aprašymui, o laikynas atžymi įvykius per ilgą laiką tarpą.

Įžangos žodyje autorius apie save taip sako: "Šio trumpo leidinėlio autorius iš esmės ir pasiruošimo yra istorikas, filologas ir

ekonomistas. Taigi nėra poetas. Bet tokie gyvenimo pakeitimai supurtė gyvenimo būvį ir aplinkybes bei jausmus, savaime atsirado instinktas ieškoti būdo išreikšti jausmų pasireikšimą kitokiu būdu, negu moksliniu traktu ar moksliniais darbais..." Autorius tad ir pasinaudojo eilėraščių forma. Daugiausia ketureiliais aprašo pergyventus įvykius.

Trys savanoriai ir jų motina

Alfonsas Koncė yra kilęs iš Rėklių kaimo, Piniavos valsčiaus, Panevėžio apskrities. Jo tėviškė buvo patriotų namai. Kai kūrėsi Lietuva, trys broliai išėjo savanoriais: Kazys, Petras ir Alfonsas.

Alfonsas į savanorius išėjo, būdamas Panevėžio gimnazijos trečios klasės mokiniu. Jam tada buvo 17 metų. Teko dalyvauti Dauguvos fronto kautynėse. Tad

savo pasakojimus ir pradeda "Trijų savanorių motina". Čia aprašo, kaip motina laukia grįžtančių sūnų, kurie karauja dėl Lietuvos laisvės. Ta motina yra Barbora Koncienė.

Alfonsas surinko ir išsaugojo įdomios anų laikų medžiagos: kaip jis pats atrodė Lietuvos kariuomenės uniformoje, vaizdelis iš Dauguvos fronto su 1919 metų data, įrašyta jo paties ranka. Sudėta brolių savanorių nuotraukos ir didelė, per visą puslapi, motinos nuotrauka.

Įdomi ir išsaugota kortelė, kurią gavo kiekvienas karys. Ten užrašyta: "Tėvynės gynėjui kovos lauke — Lietuvos valstybės tarybos dovanėlė, 1919 metų, rugpiūtis". Jis tokią kortelę gavo, būdamas Dauguvos fronte. Antroje kortelės pusėje jis įrašė: Lietuva — Latvija, Baltensee dvaras. 1919 metų rugp. m. 26 d. Panevėžio atskiro batalij-

no 3 kuopa fronte. Alf. Koncė".

Kortelė tikra retenybė, muziejinė brangenybė.

Toliau aprašo, kaip iš kovų grįžta savanoriai, kaip jie džiaugėsi gamta ir laisve.

Nepriklausomą Lietuvą gyvenimą primena prezidentų nuotraukomis ir vienos diplomatu konferencijos, kuri buvo Kaune.

Okupacijos

Toliau aprašo okupacijas: pirmas skausmas, kai Lietuvą okupuojama, antras skausmas — kad vykdoma deportacija. Jai skiriamą trys eilėraščiū.

Tolimesniuose puslapiuose jau randame iškeliamą iš Europos. Su ja skiriasi skausmingai. Iš Bremeno uosto laivu General Taylor išplaukė 1950 spalio 4 d. Buvo laive leidžiamas laikraštėlio redakcijos narys, parašė lietuviškai žodį išplaukiantiems lietuviams.

Naujoje tėvynėje žengia ryžtingai į naują gyvenimą. Prisimena su meile Lietuvos kaimą:

Alfonsas Koncė

"Svajonės grįžta vis į kaimą, kuriame jaunystė sutikta".

Daug dėmesio skiria Pabaltiečių draugystei. Įdėta bendra pabaltiečių daina, angliškai — Baltic Song, dar nauja dainos redakcija. Rašo apie lietuvišką parnasą, paliesdamas aktualijas ir praeitį, pasisako, kad mums reikia ryžto himno. Istorinius aprašymus baigia eilėraščiu "Lietuvos kelias", kur sakoma, kad Lietuva vėl bus reikšminga ir galinga. Paskutinis eilėraščiū kalba apie dvi Europas — antiknę ir dabartinę.

Dominuoja jausmingumas

Autorius pats sakosi, kad jis ne poetas. Jo eiliavimas paprastas, sudėtas iš jautrių paprastų žodžių. Dominuoja ne žodžių vaizdingumas, bet jausmingumas, pabrėžiant idėjos svarbumą.

Tai tie laikai, kai nebuvo kada rūpintis apdaro ir formos dailumu, kada reikėjo kovoti dėl pačios idėjos — dėl laisvės, dėl gražesnio Lietuvos gyvenimo. Šis paprastas eiliavimas kartais ir naivus, bet labai jautrus ir nuoširdus. Tai Lietuvos savanorių kūrėjų praeities prisiminimas, jos pagarbūnimas.

Iliustracijos

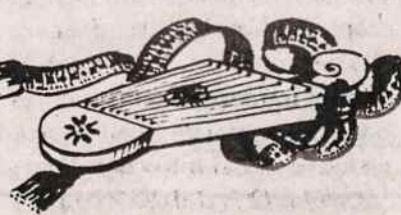
Be minėtų nuotraukų, autorius surinko ir šiaip iliustracijų, kurios pabrėžia idėjinį momentą. Štai prancūzas verkia, žiūrėdamas kaip vokiečių armija žygiuoja pro Paryžiaus triumfo arką. Surinkta iškarpu iš laikraščių. Jos pasenusios, bet matai karvę, žiūrinčią į mažytį avinuką. Tai Lietuvos tragiškoji simbolika. Kitur žuvėdra klyklytė klykia. Tai šaukiasi pagalbos lietuvių tauta.

Prisimėna ir Lietuvos Brastą, kur 1917 m. įvyko svarbios vokiečių ir rusų derybos. Tada Vokietija pareikalavo ir Rusija atsakė nuo bet kokių pretenzijų į Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijas.

Knygelė vaizduoja kovą gėrio su blogiu. Tai pavaizduoja ir viršelyje įdėtas piešinys iš 1550 metų, kur milžinas kovoja su septingalviu slibinu.

Nebodamas amžiaus naštos, autorius susitelkė ir išleido šį leidinį. Praturtina skaitytoją šie prisiminimai. Praeina vaizdai ryškūs ir graudūs iš anų laikų. Šiuo leidiniū jis priminė save ir įsitvirtino margam laikė. Taip rašo savanoris, patyręs kovų vargą, Lietuvą statęs ir kūręs ginklu, savo mokslu ir darbu.

Knygelė turi 48 puslapius, gausiai iliustruota. Spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Išleido pats autorius: 89-01 80th Street, Woodhaven, NY 11421. Kaina 3 dol. (p.j.)

IŠ VISUR

— Lituanistikos Instituto suvažiavimas įvyks 1992 m. spalio 10 d. Washingtono apylinkėse, Marylando universitete, College Park. Numatyta programa su kalbėtojais, organizacinių reikalų ir tolimesnės veiklos apsvaistymu.

— Solistė Jolanta Stanelytė, Lietuvių Fondo stipendininke, šiuo metu studijuoja Italijoje. Gegužės 30 d. tarptautiniame Fabiano Labo dainavimo konkurse užėmė pirmąją vietą ir laimėjo \$2000 premiją. Solistė atvyksta į JAV ir rugsėjo 20 d. jos koncertas įvyks Chicagos Jaunimo Centre.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje Chicagoje birželio 26 d. atidaromos dvi parodos: Pirmoji — retų antikinių ir naujesnių laikų žemėlapiū paroda "Kintančios Lietuvos sienos: 800 metų kartografinė apžvalga". Antroji — "Amerikos lietuvių patriotiniai plakatai dvidešimtojo amžiaus pradžioje". Abi parodos bus atidarytos iki rugpjūčio 2 d.

— I devintąją lietuvių išveivijos tautinių šokiū šventę iš Argentinos atvyksta dvi šokiū grupės "Inkaras" ir "Dobilas", iš Brazilijos viena grupė "Nemunas" ir iš Lietuvos viena grupė "Vėtrungė". Iš viso 122 šokėjai.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas įvyks birželio 30 — liepos 4 dienomis Lietuvių Centre, Lemont, IL.

— Ramiojo Vandenyno rajono skautų stovykla įvyks "Rambyne", Big Bear kalnuose, nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 8 d. Atvyks kun. Antanas Saulaitis, SJ, ir Lyvygia Garsienė.

— Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos nariū susirinkimas 1992 m. kovo 28 d., išklauses Kuratorijos valdybos pirmininko, direktoriaus, izdininko ir kontrolės komisijos pranešimų, patvirtino 1991 m. apyskaitą, 1991 m. gruodžio 31 d. balansą ir 1992 bei 1993 metų sąmatas. Kuratorijos valdybos pirmininkui dr. Jonui Norkaičiui atsisakius savo pareigū, naujuoju Kuratorijos valdybos pirmininku išrinko vyr. mokytoją Vingaudą Joną Damijonaitį.

— Europos lietuviškųjų studijų trisdešimt devintoji studijų savaitė įvyks rugpjūčio 2-9 dienomis Bervange, Tirolyje, Austrijoje.

— Lietuvių kultūros instituto mokslinė konferencija ir suvažiavimas šiemet įvyks spalio 2-4 dienomis Vokietijoje.

— Vokietijos Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas įvyks lapkričio 20-22 dienomis Romuvoje, Hüttenfelde, Vokietijoje.

— Tėv. Kastytis Ramanauskas, MIC, gilinęs studijas Amerikos Katalikų Universitete ir pagelbėjęs aptarnauti religiniuose reikaluose Washingtono ir Baltimores lietuviū, yra atšauktas į Lietuvą.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Dana Sakalas, Vero Beach, FL; Walter P. Balnys, Wildwood, NJ. Užsakė Darbininką kitiems: Rima Gudaitis, Richmond Hill, NY užsakė Jolitai Gudaitis, Manhattan, KS. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Darbininko metinė prenumerata tik 20 dol.

Vargonų virtuožas Gediminas Kviklys atlieka koncerto programą Apreiškimo parapijos bažnyčioje birželio 7 d. Jam asistuoja muz. Gintarė Bukauskienė. Nuotr. Vytauto Maželio

KĄ DARO RUSŲ KARIUOMENĖ LIETUVOJE?

JAV Lietuvių Bendruomenės Informacijos biuras Washingtono spaudoje paskleidė informacijos apie nelegalius buvusios SSSR kariuomenės veiksmus Lietuvoje.

Pagal Lietuvos vyriausybės pateiktą statistiką, štai ką dirbo ta kariuomenė Lietuvos teritorijoje šiemet nuo sausio 1 d. ligi birželio 20 d.:

Per pastaruosius penkis mėnesius pastebėta, kad Rusijos armija mažų mažiausiai per 70 dienų perkeldinėjo savo sunkiuosius karo reikmenis, jų tarpe tankus, raketų leidėjus, amuniciją ir kt. Bent 30 dienų perkeldinėjo kariuomenės dalinius iš vienos

vietos į kitą, 47 dienas pervežinėjo kariuomenę per civilių gyvenamąsias zonas ir darė užpuolimus. 8 dienas vežiojo nafotos tankus ir per atskiras keturias dienas padarė didelės žalos žemei ir bendrai aplinkai. 19 dienų buvo pastebėta, kad jų kariniai lėktuvai ir helikopteriai skraidė virš civilių gyvenamųjų vietovių. Dabar, norėdama atbaidyti Lietuvos vyriausybės pareigūnus, kad jie nerinktų žinių apie kariuomenės veiklą, stebėjimo postus apmėto ašarinėmis dujomis.

Ir visa tai vyksta Lietuvos teritorijoje, devyniems mėnesiams praslincus nuo tos dienos,

kai Rusija oficialiai pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir kai paskui pasižadėjo, jog nedidins savo armijos skaičiaus.

Pagal Lietuvos vyriausybės statistiką — vien balandžio ir gegužės mėnesiais ta armija įvedė daugiau kaip 1,000 naujokų į savo vienetus Lietuvoje.

Skelbdamas šiuos duomenis apie Rusijos armiją, JAV LB Informacijos biuras nurodo, jog jau pats laikas, kad ir Jungtinės Amerikos Valstijos prisidėtų prie Prancūzijos, Danijos, Suomijos, Vokietijos ir NATO pareigūnų, stiprinant akciją, kad ta Rusijos kariuomenė būtų išvesta iš Baltijos valstybių.

PADĖKA

Didelė ir sunki nelaimė prieš dvejus su puse metų mane ir dukrą Sonatą iš Lietuvos atvedė į New Yorką. Sonata tada buvo 16 metų. Liga, kuri lietuviškai vadinama aplastinė anemija, praktiškai nepagydoma nei Lietuvoje, nei Maskvoje, kur paskutiniu metu gydyti Sonata. Buvo galvojama, kad ją išgelbės tik

JAV LB VEIKLA DĖL REZOLIUCIJŲ

JAV Lietuvių Bendruomenės Informacijos skyrius Washingtono praneša, kad LB vadovaujoje akcijoje kontaktuoti kiek galima daugiau senatorių ir kongresmanų paremti DeConcini-Pressler rezoliucijoms papildymus, dalyvavo nemažai lietuvių ir kitų pabaltiečių.

Prieš laikraščiui išeinant į spaudą, dar nebuvo žinoma, kaip Senatas pabalsavo už rezoliuciją S. 2532, suteikiančią ekonominę pagalbą Rusijai. Ir nebuvo žinoma, ar tie papildymai, kurie siejo pagalbos tiekimą su Rusijos kariuomenės išvedimu iš Pabaltijo, tapo priimti. Bent tuo metu buvo pesimistiškų nuomonių, kadangi Busho administracija įtaigavo senatorius tų papildymų nepriimti.

Papildymą Senate sponsoravo DeConcini (D-AZ), Pressler (R-SD), Riegle (D-MI), D'Amato (R-NY), Dixon (D-IL), Helms (R-NC), Mikulski (D-MD), Specter (R-PA), Wallop (R-WY). Galimas dalykas, kad nuo birželio 18 d. jų skaičius ir padidėjo.

kaulų čiulpų persodinimo operacija.

Į Sonatos gelbėjimą įsijungė daug žmonių Lietuvoje: tai dr. J. Dževečka ir universiteto profesorius Sakalas, kurie susirišo su Chicagos gydytojais, ir Chicagoje buvo atidarytas Sonatos fondas. Dėkojame visiems gydytojams lietuviams, organizavusiems Sonatos fondą ir tiems, kurie aukojo.

Kazimiera Prunskienė nuo širdžiai atsiliepė į mūsų nelaimę. Būdama labai užimta, ji atrado laiko ir ieškojo kelių Sonatai gydytis užsienyje. Atsiliepė dr. Jonas Gintautas. K. Prunskienė organizavo greitą mūsų išvykimą į JAV.

Mes dėkojame ir kitiems žmonėms, prisidėjusiems prie išvažiavimo; tai "Tėviškės" draugijos pirmininkas V. Sakalauskas, prof. Dainys, buvęs sveikatos apsaugos ministras Vinkus.

Po aštuonių mėnesių nuo atvykimo, Brookdale ligoninėje buvo atlikta terapija su labai brangiais vaistais. Gydytą organizavo dr. J. Gintautas, gydymą atliko dr. Stanley Lee, jam talkino dr. Diaz. Dr. Lee nepaprastai malonus ir puikus savo specialybės žinovas. Mūsų nuomone, tai geriausias daktaras, kurį kada mes esame sutikę. Mes dėkojame jam ir daktarui Diaz. Dėkojame ligoninės administracijai, reanimacijos palatos darbuotojams ir kitiems daktarams, konsultavusiems Sonatą. Ypač esame dėkingos dr. J. Gintautui, kuris iškvietė mus ir organizavo gydymą toje ligoninėje. Ačiū Jum daktare, už Jūsų laiką, skirtą mums, už Jūsų rūpestį, už tai, kad kurį laiką naudojomes Jūsų

pastoge, maitinote mus.

Iš Lietuvos terapijos metu rūpinosi ministras J. Oleka, ministro pavaduotojas Laucevičius. Jiem labai, labai ačiū.

Niekada neužmiršime tų žmonių, kurie mum kaipip padėjo. Antanas Matulaitis ir jo šeima mumis rūpinosi, tik atvykus į JAV. Antanas vežė Sonatą į ligoninę konsultacijoms. Daug valandų mes esame praleidę kartu su jais: Maryte, Jonu Konce ir jų dukrele miela Irute. Mes dėkojame Dangei Širvytei, kuri visą laiką rūpinosi mumis, Dairai Izbickaitei, vertėjavusiai polkalbiose su daktarais, Kazimierui Plečkaičiui, gyvenusiam kurį laiką kartu ir mums padėjusiam.

Labai nuoširdus ačiū dantų gydytojai Stefai Dimienei, kuri nemokamai sutaisė Sonatos dantis ir gydė kraujuojančias dantenas. Dėkojame dr. Juozui Dičpinigaičiui, kuris taip rūpestingai mum patarnavo.

Taip pat dėkojame Sonatos sponsoriams vizai gauti: Romui Šidlauskui ir Marthai Helpin bei jos vyriui John.

Visada kartu su mumis buvo mūsų draugė Anelė Jasevičienė, kaimynas rietaviškis Augustinas Račkauskas, Birutė ir Linas Šidlauskai. Jų nuoširdi daugystė palengvino mūsų sunkiausias dienas Amerikoje.

Maloniai prisimename visada mumis besirūpinančią Ramunę Adams ir jos tėvą Rafą Adams, ir visada malonią Živilę Jūrienę.

Mes dar tikimės, kad ligoninė ir mūsų draugai mūsų nepaliks tol, kol mes būsime Amerikoje.

Dar kartą jam visiem nuoširdžiai dėkojame.

*Kristina Petravičienė
ir dukra Sonata*

VLIKAS DAR "GYVAS!"

Kas kalbėjo, kad VLIKas pasibaigė? Netiesa! Štai įrodymas, kad jis dar egzistuoja.

1992 m. birželio 22 d. 2:56 val. popiet faxu buvo gautos žinios iš VLIKO Informacinės Tarnybos, Washington, DC, pavadintos ELTOS Informacijos, speciali laida Nr. 8.

Ir kas toje specialioje laidoje rašoma? Gi — kad 1992 m.

gegužės 28-31 dienomis Vilniuje įvyko VLIKO baigiamojo seimo suvažiavimas!

Apie tuos įvykius Lietuvos ir lietuvių išėjvijos spaudoje rašė prieš kelias savaites, kai tie įvykiai dėstėsi.

Už tokį "skubų" informavimą VLIKO Eltos informacijos rekomenduotinos į Guinness Book of Records.

Low Travel Bargains!

New York — Vilnius \$999 (round trip)

\$545 (one way)

Florida — 7 nights \$360 (includes airfair)

Hawaii — 7 nights \$599 (includes airfair)

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, Suite 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Ask for Chris Dobrzynski

FOREIGN VIDEOTAPE CONVERSIONS

- PAL/SECAM (EUROPE) TO NTSC (USA) OR VICE VERSA
- DIGITAL PROCESS WITH IMAGE ENHANCEMENT
- THRU HIGH-TECH DIGITAL MACHINE
- VHS BETA • U-MATIC (3/4") • 8 MM
- ONE DAY SERVICE AVAILABLE

Gingerbread Productions
1323 Shepard Drive
Sterling, VA 22170-USA
703-450-7722

We are close to Washington, D.C.)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LIETUVA IR NORVEGIJA

15 dienų kelionė iš Bostono ar New Yorko
Kaina \$2,489.00 asmeniui

Kelionės maršrutas — 4 dienos Vilniuje, 2 — Kaune, 1 — Šiauliuose, 3 — Palangoje ir 3 — Bergen, Norvegijoje.

Išvyksta: birželio 22 — liepos 6
liepos 6 — liepos 20
rugpjūčio 3 — rugpjūčio 17
rugsėjo 7 — rugsėjo 21

Kelionės kainoje įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbučiai, pilnas maitinimas, ekskursijos kiekvieną dieną, kelionė autobusu į Lietuvos miestus ir kelionė laivu į Norvegijos fiordus.

Informacijos ir registracijos reikalais kreipkitės į:

Albiną Rudžiūnienę
Kristiną Mitkutę
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel. 617 - 965 - 8080   Telefaksas: 617 - 332 - 7781

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 ŠVENTOS MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas ir pamokslą sakys kun. Virginijus Veilentas iš Lietuvos

12:00 PIETŪS, pramogos

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

4:30 Loterijos laimėjimai

4:45 Maldos valandėlė

**Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti -
Pasikvieskite ir savo draugus!**

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Member FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON — 9:00 — 3:00	THUR — 9:00 — 3:00
TUES — 9:00 — 3:00	FRI — 9:00 — 3:00
WED — 9:00 — 3:00	SAT — 9:00 — 12:00

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

**Taupymo sąskaitos ir sertifikatai,
įvairios paskolos ir kiti patarnavimai**

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

LIETUVIŠKAI MOKYKLAI ATIDUOTI METAI

Alfonso Samušio darbas Maironio mokykloje

Išleidžiant Maironio mokyklos 38-tąją abiturientų laidą, birželio 6 d. Kultūros Židinyje ypatingai buvo pagerbtas ir apdovanotas mokytojas Alfonso Samušis, dirbęs šioje mokykloje nuo pat jos įsikūrimo 1950 m. iki dabar, taigi išdirbęs 42 metus. Dabar mokykla persitvarko, ir jis traukiasi iš pedagogo pareigų, tėvų komiteto, mokytojų ir mokinėlių aprištą gražią lietuvišką juosta, nuoširdžiai palydėtas.

I šią mokyklą įsijungė todėl, nes mokykloje buvo dirbęs Lietuvoje ir Vokietijoje.

Kilęs iš Suvalkijos

Alfonso Samušis yra kilęs iš Suvalkijos. Jo gimtasis Čyškus

kaimas yra 2 km nuo Alvisto ir 7 km nuo Vilkaviškio. Iš to kampo yra kilę: poetė Salomėja Nėris, rašytojas Antanas Vaičiulaitis, poetas Kazys Bradūnas.

Jo motina Steponavičiūtė turėjo gražų balsą, draugavo su kunigais ir sūnui sakė prisilaikyti kunigų. Gimnaziją lankė Vilkaviškyje, kur irgi mokėsi minėti to krašto poetai, rašytojai. Gyveno pas Raulinaičius, pas Zigmo Raulinaičio tėvus.

Nuo pat pirmos klasės buvo skautas. Gimnaziją baigė 1937 m. Tuoj išvyko į karo mokyklą Kaune. Po metų ją baigęs jaunesnio leitenanto laipsniu, apsisprendė būti mokytoju. Nulėmė altruistinis motyvas, nes mokytoju būdamas gali daugiau gero

padaryti.

Studijuoti išvyko į Pedagoginį institutą, kuris veikė Klaipėdoje ir kuriam vadovavo Mečys Mačernis. Po metų Klaipėdos kraštą ir miestą užėmė hitlerinė Vokietija. Jis pats matė, kaip į miestą atvyko Adolfas Hitleris.

Institutas buvo perkeltas į Panevėžį, bet ten dirbo neilgai, nes netrukus jį perkėlė į Vilnių, kur jis ir dabar tebeveikia.

Mokytojo darbe

Pedagoginį institutą baigė 1940 m. birželio 26 d., kai Lietuvą jau buvo okupavusi Raudonoji armija. Atsisveikinimo kalboje Institute jis palietė ir dabartį, (nukelta į 8 psl.)

KAIP ŽIŪRI ŽMONĖS Į PADĖTĮ LIETUVOJE?

Žurnalistas Vidmantas Valiūškis "Laisvosios Europos" radijui padarė pasikalbėjimą su keletu kultūros veikėjų apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Kai kurie pasisakymai buvo išspausdinti savaitraštyje "Šiaurės Atėnai" birželio 5 d. numeryje (Nr. 23). Iš tos laidos ir perspausdina "Darbininkas". Atsakymai labai dramatiški

-0-

Istorikas Romas Batūra:

Visiškai neabejotina, jog aktyvizavosi jėgos, kurios siekia grąžinti Lietuvą į imperiją. Dabar geriau negu bet kada išaiškėja, kas kam atstovauja. Kol nepaisydama legalios Lietuvos valdžios, krašte šeiminkauja svetima kariuomenė, kalbėti apie normalias valstybės gyvenimo sąlygas netenka.

Režisierius Gytis Lukšas:

Stipriausias jausmas, kurį dabar jaučiu — tai gėda. Aš staiga konstatavau, kad esame nekultūringa ir mažai civilizuota tauta. Kelias į Europą — kultūringą ir civilizuotą — mums dar labai ilgas, nes stoko-

jame atsakomybės ir reiklumo pirmiausia patys sau.

Teatro režisierius Gytis Padegimas:

Kai diena po dienos atsidengia vis naujų "kliugerių" kortos, o patys "kliugeriai" iš aukštų tribūnų skelbiasi naujaisiais demokratijos mesijais, sunku atsikratyti minties, jog demokratija tik mėginama dangstyti, o siekiama visiškai kitokių tikslų.

Aš labai norėčiau tikėti, kad mes vis dėlto nepamiršim, kas mus vedė į laisvę, kas stovėjo mūsų priekyje Baltijos kelyje, kieno bekompromisškumas sausio ir pučo dienomis, kieno tvirtas moralios politikos žodis, neparsidavinėjant ir neišsibarstant į smulkius kompromisėlius, atvedė mus ten, kur mes šiandien esam.

"Santaros" redaktorius Romualdas Norkus:

Tikėjau, kad [Landsbergio] kalba [V.26] bus šiek tiek santūresnė, laukiau ramesnės tonacijos, o ši kartą buvo sudėti taškai, drįstu sakyti, gal net vienpusiškai. Iš pirmininko laukiama pla-

tesnių vertinimų supratimo. Ir, sakykim, gal net galima buvo pripažinti ir kai kurias klaidas, nes turbūt neklystančių nėra. Tačiau didelė dalis žmonių šią kalbą išklausė su dar didesniu nerimu. To nerimo šiomis dienomis pakanka ir taip.

Rašytojas Markas Zingeris:

Stebint įvykių raidą, aiškiai matyti, kad yra iškilęs realus pavojus, jog tai, kas su dideliu vargu buvo pasiekta tarptautinių santykių srityje, užsienio politikoje, ypatingų pastangų dėka išsikovotas Lietuvos prestižas tarptautinėje bendrėje, gali būti sugriauta, ir tas sunkus darbas nueis perniek.

Kraštutinumai, tiek kairieji, tiek dešinieji, yra labai pavojingi. Ir tai yra tragiška, nes vidurio kelias yra visuomet aukštos kultūros ir tvirtos demokratijos išdava. Nei vieno, nei kito, deja, Lietuva nepaveldėjo.

JAV LAVINAMI LIETUVOS IR LATVIJOS ŽURNALISTAI

US Information Agency, kuri nuo 1983 m. per savo International Media Training Center perleido daugiau kaip 2,500 radijo ir TV žurnalistų ir techninio personalo iš daugiau kaip 100 šalių, šiuo metu apmoko žurnalistus iš besivystančių šalių ir naujai atsitūrusių demokratijų.

Nuo birželio 25 d. savo praktiką KCTA-TV stotyje St. Paul mieste, Minnesotoje, pradeda Romas Jankauskas, Lietuvos TV žinių redaktorius, ir Džintars Znots, Latvijos TV produkcijos redagavimo vedėjas. Tuo pačiu metu Dallas, Texas, KERA-TV stotyje pradeda dirbti Ramūnas Šeštakauskas, Kauno-TV vedėjas. Jie savo darbą užbaigs liepos 4 d.

Prieš tai tie kandidatai atliko atitinkamą paruošiamąjį pasirengimą Washington, Voice of America studijose.

— Lietuvos Sąjūdis šventė 4 metų sukaktį. Per radiją ir televiziją apie Sąjūdžio įsikūrimą ir veiklą kalbėjo dabartinis pirmininkas Juozas Tūmelis.

— Naftos Lietuvoje šiuo metu yra pakankamai, tačiau Lietuva neturi pinigų už naftą Rusijai sumokėti. Ji reikalauja už naftą sumokėti iš anksto, gi Lietuvos bankas tų lėšų neturi. Biudžete naftai paskirtas 1 bilijonas rublių, o reikia 8 bilijonų. Nuo birželio 1 d. benzino kainos vėl pakilo. Už vieną litrą mokama nuo 11 iki 18 rublių, priklausant nuo benzino kokybės. Labai pakilo namų apšildymo kainos.

Po "Sodauto" spektaklio LB NY apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas dėkoja ansambliui. Su gelėm ansamblio vadovė Gita Kupčinskienė. Nuotr. Salomėjos Narkėliūnaitės

"Sodauto" etnografinis ansamblis Kultūros Židinio scenoje. Nuotr. Salomėjos Narkėliūnaitės

"SODAUTO" ANSAMBLIS KULTŪROS ŽIDINY

Žiauriojo birželio įvykiai Kultūros Židiny paminėti birželio 14 d., sekmadienį. Rengė New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba. Trėmimam buvo paskirta pirmoji dalis. Įžanginiu žodžiu pradėjo LB NYT apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriejus, OFM.

Anicetas Simutis, Lietuvos Ambasadorius prie Jungtinių Tautų, apžvelgė įvairius trėmimus, lietuvių tautos didžiąją kančią, sovietų ir vokiečių okupaci-

jas, žmonių prievartinius išsišaukimus. Viso lietuvių tauta neteko apie 800,000 gyventojų. Tai yra labai didelis nuostolis. Tai ir verčia mus rimčiau žiūrėti į visus įvykius, kurie dedasi Lietuvoje, verčia mus stipriai remti Lietuvos nepriklausomybę įtvirtinimą.

Pirmoji dalis užtruko apie pusę valandos. Visa tai vyko prie scenos, prie užtrauktos uždangos. Ten ant grindų buvo padėtas chorui naudojamas paaukštinimas, pastatytas pul-

— Italicijos Respublikos parlamento delegacija, kuriai vadovavo Parlamento radijo ir televizijos komisijos pirmininkas Andrea Borris, viešėjo Vilniuje. Delegacija susitiko su Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatais, ryšių ir informacijos ministerijos, televizijos ir radijo vadovais. Apsvarstytos Lietuvos ir Italicijos televizijos bei radijo bendradarbiavimo perspektyvos, galimybės keistis programomis.

— Lenkijos televizijos ir radijo komiteto delegacija, vadovaujama kino režisieriaus, komiteto pirmininko Janušo Zaorskio, viešėjo Vilniuje ir pasirašė su Lietuvos televizijos ir radijo vadovais bendradarbiavimo 1992-1995 metams sutartį. Numatyta keistis laidomis, kūrybinėmis grupėmis.

tas. Ten ir buvo kalbama. Viršuje ant scenos uždangos buvo pakabintas skydas su įrašu: 1941 birželio 14 tautos tremtis.

Prasiskleidžia uždanga

Bostono etnografinis ansamblis New Yorko lankosi antrą kartą. Pirmą kartą buvo prieš kelio lioka metų. Dabar atvežė naują programą apie lietuvių angliakasių gyvenimą Pensilvanijos kasyklose šio amžiaus pradžioje ir po Pirmojo pasaulinio karo Pensilvanijos kasyklose. Praskleidus uždangą, scenos gilumoje matėsi siluetinis kasyklos pastato piešinys ir padidintas angliakasio veidas. Pradžioje ansamblio vadovė Gita Kupčinskienė paaiškino, kas čia bus vaizduojama ir kaip tai padaryta.

Šiai programai sudaryti reikėjo įdėti daug studijinio darbo. Reikėjo atkasti praeitį, jos gyvenimo būdą, socialinius santykius, angliakasių buitį, jų aprangą, susipažinti su problemomis. Visa sujungė į atskirus vaizdus. Čia nėra kokios ištiesios intrygos, o tik pasakojimai apie jų gyvenimą, įvedama dainų ir šokių. Parinkti vaizdai ir parašyti tekstai tikrai įdomūs, vaizdingi ir prasmingi. Tai gaudus mūsų tautos epas apie tuos žmones, kuriuos vargias ir nedalia išgujo iš savo krašto. Spektaklis padarytas skoningai, atliktas su reikiama rimtimi.

Ansamblis rengiasi gastrolėm į Lietuvą. Tai bus bene originaliausia ten besisvečiuojančio ansamblio programa. Ji vaizdžiai prakalbės apie senuosius angliakasių laikus. Dėkingi esame ansamblio vadovei, kad ji ryžosi apiforminti tokią senovišką medžiagą ir nesigailėjo nei darbo, nei laiko.

Programa tęsiasi truputį daugiau nei porą valandų. Po to daug kas svečiavosi apatinėje salėje, susitiko su ansamblio nariais ir palinkėjo jiems laimingos kelionės. (p.j.)

Dvidešimties metų mirties prisiminimas

A. A.

VLADAS VILIAMAS

mirė 1972 metais liepos 12 d. Camp Springs, Maryland. Buvo palaidotas Priskėlimo kapinėse liepos 16 dieną.

Geografas Vladas Viliamas, Ph.D., buvo uolus ateitinių organizacijų veikėjas. Kaune Vytauto Didžiojo Universitete, Vilniaus Universitete ir Pedagoginiame Institute dėstė geografią.

New Yorke Pavergtųjų Tautų organizacijoje atstovavo Lietuvai. Washingtone dirbo Šiaurės Amerikos Arktikos Institute.

Už jo sielą mišios bus aukojamos liepos 12 dieną, sekmadienį, 10 val. ryto Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiljos bažnyčioje, Clevelande.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti Vladą Viliamą savo maldose.

Žmona Regina, sūnus Virgilijus su šeima ir sesuo Antanina su šeima Lietuvoje

A. A.

DR. JUOZUI HARMON

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai dr. Danutel ir dukroms: Mirgai Fleming ir Laimai Wessen su šeimomis ir kartu liūdime.

Natalija, Angelė ir Jonas Kiaušai
Rūta ir Tadas Hoffos
Lilija Sollish
Kotryna ir Leonardas Kiaušai
Danutė ir Lou Sucik

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, iš Anglijos grįžta birželio 29 d., pirmadienį. Liepos 4-5 dienomis dalyvauja lietuvių sielovados posėdžiuose Chicagoje. Ten vyksta metinis šios tarybos suvažiavimas. Liepos 12 d. dalyvauja lietuvių dienoje Kennebunkporte, liepos 16 — Vyčių seime Allentown, PA, liepos 18-19 dienomis jaunimo stovykloje Wassaga, Kanadoje.

Sportininkų kambarys gražiai įrengtas Kultūros Židinyje. Ir anksčiau čia buvo sportininkų kambarys. Paskutiniu laiku jis buvo pagrindinai atremontuotas, supirkti nauji baldai, sofa, staliukai, kėdės, lentynos. Ten sudėta Atletų Klubo laimėjimo trofėjai. Yra sukabinta ir nuotraukų iš klubo veiklos. Birželio 18 d. įvyko to klubo atidarymas su nuotaikinga vakarone. Kambarys tinka įvairiems priėmimams, posėdžiams.

Alfonso Samušis, buvęs "Kario" administratorius, į Lietuvą išsiuntė "Kažiot" žurnalo išleistas knygas. Išsiųsta Zigmo Raulinaičio istoriniai veikalai: "Karalių Sąjunga", "Keturi Frontai", "Kelias į Sostą", "Kraliaus karai". Per Lietuvos Religiją Šalpa pasiūsta 29 dėžės. Knygos pasiskirtos: Martyno Mažvydo bibliotekai, Vilniaus universitetui, Vytauto Didžiojo universitetui Kaune, žurnalams "Kariui", "Kardui", "Trimitui".

Dievo Kūno procesija, kaip buvo skelbta, birželio 21 d., sekmadienį, aplankė ir Apreiškimo parapiją. Prie centrinių durų iš lauko pusės buvo padarytas altorius. Didžiulė procesija su vėliavom ir orkestru atėjo iš lenkų parapijos. Procesijai vadovavo Brooklynso vyskupas Daily, kuris nešė monstranciją. Jis lietuvių kalba tarė žodelį ir sukalbėjo maldas, Lietuviškai evangeliją paskaitė tos parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Lietuviškas giesmes giedojo tos parapijos choras ir dalyvavę lietuviai. Iš ten procesija nuėjo į netoliese esančią amerikiečių parapijos bažnyčią, paskui į italų bažnyčią.

Dail. Juozas Bagdonas svečiuojasi Vilniuje. Apie 70 savo kūrinių jis buvo anksčiau pasiuntęs konteineriu, norėdamas, kad ten būtų suorganizuota jo parodos. Tokia pirmoji paroda buvo atidaryta Vilniaus dailės muziejuje birželio 18 d. Ta proga Vilniaus radijas davė pasikalbėjimą su juo, taip pat pasikalbėjimas perduotas ir per Lietuvos televiziją. Pasikalbėjimas trumpom bangom buvo perduotas ir užsienio lietuviams. Dailininkas išvykdamas norėjo, kad jo kūrinių parodos dar būtų surengtos Kaune ir Telšiuose. Į Ameriką grįžta liepos pradžioje.

PIKNIKAS

birželio 27 d. — 2 val. popiet

VEBELIŪNŲ SODYBOJE

304 BAYVILLE RD.
LATTINGTOWN, N.Y.

— MAISTAS — SPORTAS — BASEINAS — BARAS —

VISI KVIETIAM!

Autobusiukas parūpins kelionę iš Queens (718) 849-2260

Ruošia

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

LIETUVIŠKAI MOKYKLAI ATIDUOTI METAI

Alfonso Samušio darbas Maironio mokykloje

(atkelta iš 7 psl.)

kad tie pasikeitimai nieko gero nežada.

Žinoma, tai nepatiko naujai susidariusiai komunistinei valdžiai. Jį skyrė mokytojauti Rokiškio apskrityje, visai arti Latvijos sienos. Per pažįstamus jis patyrė, kad ten gyveną vieni rusai kolonistai, atvežti į Lietuvą po 1863 m. sukilimo. Į paskyrimo vietą nenuvyko. Tada jam pagrasė ir įsakė vykti į Ukmergės apskritį, į Kunigiškius.

Bet ir ten buvo provincija. Jis ilgėjosi miesto, kultūrinio gyvenimo ir veiklos. Tada komunistinė valdžia norėjo jį pasigauti, siūlė darbą mieste, bet jis turėjo jau daryti kompromisus su savo sąžine, pasakyti, kad nevaikšto į bažnyčią. Su tuo jis nesutiko; nenuvykęs į verbuojamą vietą Ukmergėje, grįžo į savo kaimą. Už tai grėsė nauji pavojai. Buvo

Dail. Česlovas Janušas su sūnum Saulium ir jo šeima praneša, kad birželio 27 d., šeštadienį, sueina dveji metai nuo jo žmonos Veronikos mirties. Tą dieną 4:30 val. popiet Immaculate Coception Center koplyčioje, Douglaston, NY, LI, kun. Stasys Raila aukos mišias už mirusiosios vėlę. Koplyčios adresas: 7200 Douglaston Parkway, Little Neck, LI. Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. Po pamaldų, bus pietūs.

American Jewish Congress Public Relations skyrius išsiuntinėjo New Yorke išeinantiems etniniais laikraščiams informaciją apie reikalą pagerinti miesto subsidijuojamų gyvenamųjų patalpų paskirstymą. Rašoma, kad buvo kreiptasi į New Yorko City Department of Housing Preservation and Development, kviečiant pataisyti esamas taisyklės. Pageidaujama, kad tuose rajonuose, kur statomos miesto subsidijomis naujos gyvenamosios patalpos, ten gyvenantys žmonės būtų apie tai informuojami ir kitomis kalbomis, ne tik angliškai ir ispaniškai. AJC spaudos pranešime minima, kad panašios rūšies laiški esą parašyti kitoms įstaigoms, kurių vadovai jau atsiliepe, jog jie pilnai remia tokį pasiūlymą.

Aldona Jonynas, Las Vegas, NV, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 50 dol. čekį. Nuširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.

P. Linas ir Audronė Norušis apmokėjo prenumeratą su 100 čekiu. Dosniems spaudos palaikytojams nuširdžiai dėkojame.

Lucy Tiskus, Clearwater, FL, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. Dosniai aukotojai nuširdžiai dėkojame už taip reikalingą paramą spaudai.

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pušryčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

Ieškoma moteris prižiūrėti ligonį vasaros metu iki rugpjūčio mėnesio. Skambinti 908-272-4996.

Parduodamas nedaug naudotas Toyota Tercel 1988 metų automobilis. Dėl informacijų skambinti Andriui Adams, 718 647-2434 tarp 9 val. ryto ir 5 val. popiet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

įtrauktas į išvežamųjų sąrašą.

Iš tos vietovės pasitraukė pėsčias, paskui važiavo ir dviračiu ir traukiniu, kol pasiekė tėviškę. Tuoj prasidėjo vokiečių-sovietų karas. Vokiečiai tą pačią dieną atėjo į jo kraštą.

Vokietmečiu jis atgaivino šaulių būrį Alvite, o pats mokytojavo Vilkaviškio gimnazijoje. Pirma buvo mokytoju, o paskui į gimnazijos inspektoriumi.

Veikla Vokietijoje

Artėjant antrą kartą frontui, 1944 m. vasarą pasitraukė į Vokietiją. Tuoj po karo atsidūrė Kemptene. Jo tikslas buvo susirasti namiškius, kurie, jo manymu, irgi buvo pasitraukę į Vokietiją.

Iš Kempteno jis keliavo iš vienos pabėgėlių stovyklos į kitą. Atsidūrė net šiaurėje prie Liubecko, Bremeno. Namiškių nerado, tik išgirdo, kad motina yra grįžusi iš kažkur į Lietuvą.

Čia jis ir sustojo, anglų zonoje stovyklose ėjo įvairias pareigas, dirbo administracijoje ir tuoj įsijungė į lietuvišką mokyklą. Jis mokytojavo Doerferdene prie Bremeno, Seedorfe, Stadėje, Diepholze. Čia jis vedė muziko Mykolo Liuberskio dukterį Donatą Liuberskytę 1949 m. ir iš Vokietijos emigravo į Ameriką, kur Richmond Hill, NY, gyveno jo teta Čižauskienė. Pas ją gyveno rašytojas Antanas Vaičiulaitis, profesorius ir politikas dr. Pranas Padalis, Jonas Aistis.

Darbas Brooklyne

Lietuviškoji mokykla Brooklynso buvo suorganizuota 1950 m. kovo 4 d. Į ją tuoj ir įsijungė Samušis. Pradžioje buvo mokytoju, paskui ir vedėju. Vedėju buvo bent porą kartų. Vyresnėse klasėse dėstė lietuvių kalbą.

Visą laiką veikė skautuose, įsijungė į Apreiškimo parapijos veiklą, buvo jos komitete, buvo ir pirmininku. Veikė ramosnėse, yra buvęs jų pirmininku. Visą laiką padėjo "Kariui", o 1981 m. apsiėmė jį administruoti.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.75 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Mokytojas Alfonso Samušis kalba savo pagerbime birželio 6 d. Kultūros Židinyje. Kartu buvo ir Maironio mokyklos abiturientų išleistuvės. Nuotr. Vytauto Maželio

"Aš dar skolą gražinsiu"

Žurnalą labai rūpestingai tvarkė, leido istorines knygas. "Karys" taip yra išleides vertingų knygų, kurios ir įprasmino redakcijos darbą ir "Kario" leidimą, NY ramovėnų darbą. Dabar, kai "Kario" leidimas perduotas į Lietuvą, Samušis ten siunčia ir ramovėnų išleistas knygas.

Visada mielas ir paslaugus visiems, visada beskuobas, aplink save skleidė optimizmą, gerą nuotaiką, visus būrė kilniam darbu.

PATIKSLINIMAS ŠOKIŲ ŠVENTEI

Dalia Dzikičienė, devintos šokių šventės meno vadovė, patikslina šokių šventės repeticijų laiką. Liepos 3 d., penktadienį, generalinė repeticija bus 2 val., o liepos 4 d., šeštadienį, generalinė repeticija prasidės 8:30 v. ryto.

PILNA KAINA \$989.00!!! New York / Frankfurt / Vilnius abipusis bilietas! Grupė išvyksta liepos mėn. 9 dieną, sugrįžta liepos 23 dieną. Sugrįžimą galima pratęsti iki penkių savaičių už tą pačią kainą. Kreiptis: G. T. International, Inc., 708 430-7272. (sk.)

Pagerbimo vakare, kai buvo perristas tautinė juosta, jis pasakė padėkos kalbą. Pirmiausia dėkojo Lietuvai, kuri jam skyrė stipendiją ir parengė būti mokytoju. Tokiu jis ir buvo. Tai buvo skolos gražinimas. Tą skolą sugražinęs ne visą. Reikės ir toliau ją gražinti — dirbti Lietuvos labui.

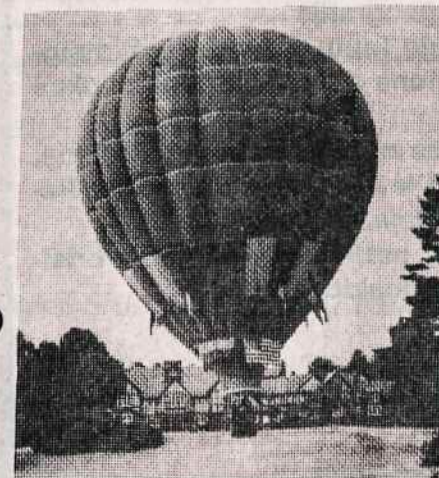
Gražūs tai idealisto mokytojo žodžiai! Gražūs ir jo darbai. Lietuviškai mokyklai jis atidavė apie 50 metų. Dirbo Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Tai didelė dovana ir auka Lietuvai, siekiant, kad ji būtų šviesesnė ir stipresnė, geriau suprastų savo paskirtį istorijoje, pajėgtų kovoti dėl savo teisių ir išlikimo.

Visada prisiminsime šį mokytoją, paslaugų visiems, visada beskuobantį, bedirbantį visų labui. (p.j.)

PATIKSLINIMAS

Maironio liuanistinės mokyklos abiturientų išleistuvių vakare nuo scenos eilėraštį padeklamu maža mergaitė. Neaiškiai buvo išgirsta jos pavardė ir todėl netiksliai buvo parašyta praeitame "Darbininke" numeryje. Jos pavardė yra Austėja Vidugirytė.

LIETUVIŲ SUSIARTINIMO DIENA — PIKNIKAS

Toks balionas šiomet dalyvaus Pranciškonų Susiartinimo dienoje liepos 12 d.

FRANCISCAN MONASTERY Kennebunkport, ME 1992 liepos 12 d., sekmadienį

- 11:45 — Giedotos Mišios
Mišias aukoja vysk. Paulius Baltakis, OFM
Gieda Šv. Kazimiero choras iš Brockton, MA
- 12:30 — 2:00 — Pietūs svečių namuose
- 2:30 — ir 3:30 — "Sambūrio" tautiniai šokiai
- 3:30 — 5:00 — Vėžių pietūs pievoje
- 5:00 — Įvairi muzikinė programa
- 7:00 — Pianino koncertas. Skambina pianistas virtuozas William Smiddy.

Pranciškonai kviečia visus lietuvius įsijungti į šią susiartinimo šventę ir kartu paminėti pranciškonų Kennebunkporte įsikūrimo 45 metų sukaktį.